

– Takknemlig for meningsfullt oppdrag

Kari Gran Bøe takkes av etter åtte år som leder

**VELLYKKET
LANDSMØTE**

Side 14

**KAN HJELPE FLERE
UNGE**

Side 18

**HVERDAGSUNDERE
I TANZANIA**

Side 20

SLIK KONTAKTER DU OSS

Du kan henvende deg direkte til oss på følgende nummer:

Diakonileder **Kirsti Eide** på mobil nr. **481 88 886** eller e-post: **kirsti.eide@diakonova.no**

Fungerende adm. direktør for stiftelsen Diakonova, **Johnny Thorsen**, kan treffes på mobil nr. **415 08 109** eller e-post: **johnny.thorsen@diakonova.no**

Eiendomsdirektør **Carl Morten Grimsøen**: Mobil nr. **994 10 820** eller e-post: **carl.grimsoen@diakonova.no**

Henvendelser knyttet til bladet kan rettes til **Susanne Ward Ådlandsvik**, helst på e-post: **susanne.adlandsvik@vid.no** eller mobil **482 38 150**

Postadresse: **Diakonova, Postboks 6716 St. Olavs plass, 0130 Oslo**

DIAKONOVA

DIAKONOVA

Organ for Diakonifelleskapet og stiftelsen Diakonova.

Postadresse

Postboks 6716 St. Olavs plass
0130 Oslo

E-post **post@diakonova.no**

www.diakonova.no

Ansvarlig redaktør

Fungerende adm. direktør

Johnny Thorsen

johnny.thorsen@diakonova.no

REDAKSJON

Kommunikasjonsrådgiver

Susanne Ward Ådlandsvik
susanne.adlandsvik@vid.no

Diakonileder

Kirsti Eide

kirsti.eide@diakonova.no

Årsabonnement: kr. 250,-

Neste nummer kommer i juni 2022.
Leveringsfrist for stoff til bladet er 1. mai.

Forsidebilde:

Susanne Ward Ådlandsvik

Design: Østfold Trykkeri AS

Trykk: Østfold Trykkeri.

Bladet er trykket på miljøvennlig FSC- godkjent papir.

Trenger du noen å snakke med?

Fermate er et sted for frihet og forandring. Startet i Oslo som et ressurscenter for sjelesorg og veiledning og har nå avdelinger også i Rogaland, Kristiansand, Sunnmøre og Østfold.

Fermate

www.fermate.no

Oslo

Ta kontakt på tlf. 408 17 160
post@fermate.no
www.fermate.no

Rogaland

Oalsgt. 2, Sandnes
fermaterogaland@badeog.net
www.fermaterogaland.no
Tlf : 467 46 670

Avd. Haugalandet, Stemnestaden,
Grin-devn. 87, Aksdal.
Tlf : 982 16 181
fermate.nordrogaland@gmail.com

Fermate Sør

Dronningens gt. 34A, Kristiansand
Tlf. 453 93 192
post@sor.fermate.no
www.sor.fermate.no

Fermate Sunnmøre

Tlf. 400 76 519 og 400 76 521
post@fermate-sunnmore.no
www.fermate-sunnmore.no

Fermate Østfold

Torggaten 6, 3. etasje, Sarpsborg
Tlf. 474 83 600
post@ostfold.fermate.no
www.ostfold.fermate.no

Diakonova (Tidligere Stiftelsen Menighetssøsterhjemmet) ble dannet i 1916. Vår visjon er:

Diakonova skal være en sentral drivkraft i arbeidet med å bevare og utvikle diakonal utdanning og praksis. Diakonova legger avgjørende vekt på utfordringen fra Gud og vår neste til å ivareta menneskets helhet og verdighet. Selv når det koster.

Våre virksomheter:

- Høyskolen Diakonova fusjonerte 1. januar 2018 med VID vitenskapelige høyskole og stiftelsen Diakonova er nå en av fem eiere i VID. Rektor er Bård Mæland. www.vid.no
- Lovisenberg Diakonale Sykehus i samarbeid med Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg. Sykehusdirektør er Tone Ik Dahl. www.lids.no
- Diakonova Eiendom AS
www.diakonova.no

- Diakonifelleskapet er en åndelig støtte- og beredskapstropp for den virksomheten Diakonova driver. Medlemmene er utdannet ved Menighetssøsterhjemmet eller Høyskolen Diakonova.

Gavekonto: 8380 08 09080

EN STOR TAKK TIL KARI

Administrerende direktør i Diakonova, og rektor ved høyskolen fram til vi fusjonerte med VID, Kari Gran Bø, slutter dessverre i Stiftelsen Diakonova. Vi er takknemlig for hennes store engasjement i utvikling av våre tjenester i en ny tid, og for støtledelse av stiftelsen gjennom store organisatoriske forandringer og nye, store samarbeidskonstellasjoner. Kari har et strategisk blikk og er uselvisk i sitt arbeid og i sine anbefalinger. Kari har syn for de store linjer, men mistet aldri evnen til å lytte til, og se sine medarbeidere. Kari deltok aktivt i nettverksbygging i Diakoniledermøtet, der hun bidro til å sette fokus på de diakonale institusjonenes plass i vårt samfunn. Selv om hun nå trer ut av arbeidslivet, vet vi at vi vil nyte godt av hennes visdom i andre sammenhenger, både i tillitsverv, styreoppgaver og i frivillig engasjement.

Vi er mange som vil savne henne og som står i rekken av medarbeidere som vil takke henne for hennes tjeneste for Diakonova gjennom mer enn åtte år.

Som fungerende leder fikk jeg gleden av å delta på deler av landsmøtet i Diakonifelleskapet i september. Der møtte jeg engasjerte menighetssøstre som var interessert i hvordan Stiftelsen Diakonova utviklet seg videre og ivaretar det opprinnelige formålet i en ny tid. Vi fikk rikelig anledning til å glede oss over egen historie, men også samtale om ulike muligheter vi som stiftelse har i dagens samfunn.

I den sammenheng er det gledelig å kunne informere om at vi sammen med Stiftelsen Diakonhjemmet, Haraldsplass diakonale stiftelse og Ferd Sosiale Entreprenører nå etablerer Fagskolen Diakonova. Arbeidet med å utvikle en god og relevant studieplan innenfor aktiv omsorg for eldre med

helseutfordringer pågår for fullt. Utdanningen vil rette seg mot helsefagarbeidere, hjelpepleiere og andre som ønsker kompetanseheving og fordypning.

Vi har tidligere informert om pågående arbeid med fusjonen med Stiftelsen Grefsenhjemmet. Styreleder Magne Roland, har sammen med sine medarbeidere i Grefsenhjemmet, arbeidet systematisk med viktige formelle avklaringer gjennom hele høsten. Det er derfor hyggelig å nå kunne informere om at sammenslåingen vil være en realitet fra 1. januar 2022. Diakonifelleskapet har allerede fått en base på Grefsenhjemmet, hvor Landsrådet har hatt møter og hvor vi har kunnet arrangere kullsamlinger. Alle våre historiske gjenstander har også fått en verdig plassering i Grefsenhjemmets storstue.

Vi har mye å se frem til, og jeg ønsker alle et riktig godt, nytt år.

Johnny Thorsen

Styreleder og fung. adm. direktør

INNHold DIAKONOVA 2:2021

- 6 Kari Gran Bø takkes av
- 12 Planlegger fagskole
- 14 Glimt fra årets landsmøte
- 18 Nye Nic Waals institutt
- 19 Ny VID-campus i Bergen
- 20 Hverdagsundere i Tanzania
- 25 Vi gratulerer
- 27 Minneord
- 28 Til ettertanke

« Vi fikk rikelig anledning til å glede oss over egen historie, men også samtale om ulike muligheter vi som stiftelse har i dagens samfunn.

ALDRI FOR SENT Å TRENE STYRKE

Styrketrening er viktig for alle grupper i befolkningen, uansett alder og kjønn. Det er faktisk sånn at de som er eldre, vil ha enda mer utbytte av slik trening enn de som er unge. Regelmessig trening er trygt og sunt også for skrøpelige eldre. Det reduserer risikoen for kardiovaskulære og metabolske sykdommer, for beinskjørhet, fall, fedme, kognitiv svekkelse og muskelsvakhet.

Å vedlikeholde en fysisk aktiv livsstil gjennom alle livets faser er forbundet med bedre helse i alderdommen, men selv for de som ikke har vært aktive tidligere i livet, vil det å begynne å trene i eldre alder kunne gi betydelige fordeler for helse og kognitive evner.

Muskelstyrke anses å være blant de grunnleggende komponentene i et treningsregime der målet er å bevare god helse og livskvalitet. Styrketrening er viktig for eldre ved at det kan opprettholde viktige funksjoner, og bremse det aldersrelaterte muskeltapet som i betydelig grad påvirker evnen til å utføre ulike aktiviteter.

(Kilde: *nhi.no*)

ILLUSTRASJON: ISTOCK

EKSISTENSIELL OMSORG I SYKEPLEIERUTDANNINGEN

Sykepleiere møter pasienter der kunnskaper og ferdigheter innen eksistensiell omsorg kan utgjøre en stor forskjell i hvordan pasientene håndterer eksistensielle utfordringer. Både helse- og utdanningsmyndigheter har klare forventninger om at sykepleiere har den nødvendige kompetansen til å ivareta pasientenes eksistensielle behov. Tidligere forskning viser at eksistensiell omsorg er et krevende temaområde for mange

sykepleiere. Det kan motvirkes ved at temaområdet er en del av grunnutdanningen i sykepleie, men vi vet lite om i hvilken grad dette faktisk er tilfellet. En studie publisert i *Sykepleien Forskning* i høst, er den første som undersøker i hvilken grad eksistensiell omsorg er konkretisert i studieplaner, emneplaner og pensumlister i norsk bachelorutdanning i sykepleie. Forskerne fant at eksistensiell omsorg var godt tematisert ved

alle utdanningsinstitusjonene. De anbefaler dog at institusjonene arbeider mer med å integrere kunnskaper og praktiske ferdigheter. Det er relevant fordi de nye studieplanene forsterker krav om basiskompetanse innen eksistensiell omsorg.

(Kilde: *Sykepleien Forskning*)

«Nøkkelen til et rikt liv er å leve nær sårbarheten, uten å havne i offerrollen. (Frans av Assisi)

TRE AV FIRE VURDERER Å BYTTE JOBB

ILLUSTRASJON: ISTOCK

Nesten tre av fire sykepleiere ansatt i kommunehelsetjenesten, har det siste året vurdert å bytte arbeidsplass eller slutte som sykepleier. Det viser en spørreundersøkelse utført av tidsskriftet Sykepleien, som ble sendt til 6000 sykepleiere i kommunehelsetjenesten. 1188 av dem svarte på spørsmålene. De ble spurt: «Har du det siste året vurdert å slutte som sykepleier eller bytte arbeidsplass?» De som svarte ja (72 prosent), trakk frem disse årsakene:

- Bemanningen er ikke i samsvar med behovet (69 prosent).
- Misfornøyd med lønnsnivået (64 prosent).
- Den psykiske belastningen (59 prosent).
- Den fysiske belastningen (57 prosent).
- Lite tid og rom for faglige diskusjoner med kolleger (51 prosent).

De som svarte nei på spørsmålet (25 prosent), begrunnet det slik:

- Fornøyd med arbeidsmiljøet (70 prosent).
- Jeg har den stillingsprosenten jeg ønsker (65 prosent).
- Reisevei, flytting eller andre årsaker som ikke har med forhold på arbeidsplassen å gjøre. (52 prosent)
- Arbeidsoppgavene er faglig tilfredsstillende (50 prosent).
- Jeg har en turnus som passer meg (47 prosent).

I listene over kunne sykepleierne krysse av for flere årsaker.

(Kilde: Sykepleien nr. 4-2021)

« Samfunnet skriker etter sykepleiere, spesielt i kommunehelsetjenesten. Vi står altfor ofte alene, og det oppstår stadig uforsvarlige hendelser og situasjoner både for pasienten, pårørende og sykepleierne. Likevel kan ikke jeg som sykepleier se eller merke at staten eller kommunen gjør nødvendige tiltak for å rekruttere og beholde sykepleierne. Hvorfor skal jeg slite meg ut og jobbe til alle døgnets tider for en lønn som ikke tilsvarer alt ansvaret jeg har, når jeg kan få tilnærmet lik lønn i et annet yrke som er mindre belastende?

(Utdrag fra ett av svarene i spørreundersøkelsen til sykepleiere i kommunehelsetjenesten, gjengitt i Sykepleien nr. 4-2021)

– VI MÅ FREMELSKE DET BESTE I HVERANDRE

– Å samhandle med andre mot felles mål og spille hverandre gode, det gir meg energi, sier avtroppende leder for Stiftelsen Diakon

ova, Kari Gran Bøe.

Da Kari Gran Bøe var rektor ved Høyskolen Diakonova og signerte vitnemålene til avgangsstudentene, pleide hun å be om Guds velsignelse over hver enkelt student og den tjenesten de skulle inn i. Når hun nå går av med pensjon, er det ett av mange minner hun tar med seg.

TEKST/ FOTO:
SUSANNE WARD ÅDLANDSVIK

Kari Gran Bøe har vært betalende medlem av Diakonifellskapet siden hun ble sjefsykepleier på Menighetssøsterhjemmets sykehus i 1990. Da måtte daværende forstanderinne Ingeborg Mosand godkjenne medlemskapet, siden Kari ikke hadde sin utdanning fra Menighetssøsterhjemmet, men fra Aker sykepleiehøgskole.

– Jeg ble tatt opp på særskilte vilkår, smiler hun.

Siden den gang har hun fått rikelig anledning til å bli kjent med Diakonifellskapet. I 2013 ble hun rektor ved Høyskolen Diakonova og administrerende direktør i stiftelsen Diakonova. Hun beskriver Diakonifellskapet som en bærebjelke for virksomhetene i stiftelsen.

– Uansett hvilke utfordringer vi har stått i, har vi hatt et solid bakkemannskap som har bedt for oss, for studentene og for arbeidet. Vi har hatt et omsorgsfellskap rundt oss som har betydd enormt mye, sier hun.

HVERT MENNESKE ER UNIKT

Helhetlig menneskesyn og diakonalt perspektiv er en rød tråd gjennom Karis liv – og arbeid.

– Vi må møte hverandre som de likeverdige menneskene vi er og fremelske det beste i hverandre. Hvert menneske har en unik og ukrenkelig verdi, uansett posisjon eller sosial status. Det meningsfulle i det diakonale oppdraget har vært en rød tråd i livet mitt, enten det har vært i møte med pasienter, studenter eller medarbeidere. Og uansett om jeg har jobbet på sykehus, i utdanningsinstitusjoner eller ledelse av stiftelsen. Alt handler om samfunnsoppdraget vårt som diakonal virksomhet, sier hun.

En av oppgavene hun tok tak i som rektor, var å lede prosessen med å fusjonere Høyskolen Diakonova inn i VID vitenskapelige høgskole.

– Høyskolen Diakonova var en skjult, liten perle hvor både studenter og ansatte trivdes. Likevel var det nødvendig å gå inn i fusjonen med VID, ikke minst for å styrke forsknings- og fagmiljøet, sier hun.

FELLES MÅL

– *Hva er du mest fornøyd med å ha bidratt til?*

– To store prosesser for Høyskolen Diakonova må da nevnes. Det å få være med på å føre høyskolen frem til akkreditering som høyskole med alt det innebærer av profesjonalisering og fokus på studiekvalitet, kompetanseutvikling for de ansatte og et godt læringsmiljø, var en viktig milepæl å nå. Alt dette forutsatte fokus på et godt og stimulerende arbeidsmiljø. Det var slitsomme tider, men også veldig inspirerende, med ansatte som dro lasset sammen. Diakonova ble med det et fullverdig medlem av Universitet- og høyskolerådet. Vi opplevde svært gode søkertall fra studentene, sier hun, og fortsetter:

– Endringene i rammevilkårene for høyere utdanning gjorde at vi deretter så at vi ville utføre vårt samfunnsoppdrag bedre ved å skape

Fortsetter på neste side

HOVEDSAKEN

en større soliditet og bærekraft for virksomheter som på hver sine tuer var ganske små. Fusjonsprosessen med VID ble derfor neste viktige prosess jeg har fått være med på. Det at vi har fått til en større organisasjon og mer slitestyrke for å utføre oppdraget, det tenker jeg er viktig.

Kari er takknemlig for å ha vært del av et team som har fått til noe sammen.

– Det har gitt meg arbeidsglede. Å samhandle med andre mot felles mål og spille hverandre gode, det gir meg energi, sier hun.

MENINGSFULLT OPPDRAG

Det har vært noen utfordringer langs veien de siste årene, men Kari understreker at det meningsfulle oppdraget har gitt styrke og utholdenhet.

– Hadde jeg ikke hatt tro på prosjektet, hadde jeg heller ikke orket å stå i utfordringene som har vært, sier hun.

Igjen trekker hun frem betydningen av Diakonifellesskapet.

I 2014 kom daværende statssekretær Lisbeth Normann i Helse- og omsorgsdepartementet for å gratulere de første masterstudentene i sykepleie ved Høyskolen Diakonova. Kari Gran Bø ønsket henne velkommen med blomster.

– Å vite at det har vært et omsorgs- og forbønnsfellesskap rundt virksomhetene, har gitt inspirasjon og nytt mot. Hun nevner også familie og venner som en kilde til glede og rekreasjon.

– Jeg har en herlig familie og gode venner som trekker meg ut

i marka eller på en konsert eller teaterstykke. Seks barnebarn sørger for mye hverdagsglede. Jeg har mye i livet mitt som har gitt adspredelse, og mennesker som har vært et solid bakkemannskap gjennom et aktivt yrkesliv.

Kari Gran Bø spilte en viktig rolle i prosessen mot fusjonen med VID vitenskapelige høyskole. Her sammen med tidligere VID-rektor Ingunn Moser da fusjonen ble vedtatt i 2016.

Å få være med å sende ut ferske sykepleierstudenter til tjeneste i samfunnet, er noe av det Kari Gran Bøe (t.v.) trekker frem som et verdifullt minne. Her er det studenter fra Høyskolen Diakonovas kull 183 som får rose og vitnemål i Trefoldighetskirken i juni 2015.

TILBAKE TIL RØTTENE

– Hvilke ønsker har du for de fusjonerte stiftelsene fremover?

– Det å ha fått Grefsenhjemmet med på laget, skaper en helhet ved at vi kommer tilbake til røttene. Det var i lokalsamfunn og menighet arbeidet til Menighetssøsterhjemmet og Diakonova startet, det var der man så behovet for den faglærte kompetansen. Nå har vi sykehus, sykehjem og utdanningsinstitusjon som en del av porteføljen og kan skape gode synergier mellom disse. Studenter kan være i praksis på Grefsenhjemmet, og det kan bli en gjensidig utveksling av kunnskap og erfaring. Det gir et solid bein til for stiftelsen å stå på og videreutvikle seg på.

– Hvilke planer har du for pensjonisttilværelsen?

– For det første ser jeg fram til å disponere tiden min selv. Jeg vil gjerne stille opp litt mer på hjemmebane for familien. Så ser jeg fram til å få mer tid til venner, og tid til å trene. Vi har et deilig hus i Spania som vi gleder oss til å tilbringe mer tid i. Jeg kommer nok til å være engasjert i frivillig arbeid. I Sjømannskirken, i nærheten av der vi har huset vårt i Spania, er det mange muligheter for å engasjere seg. Så jeg daler nok ikke ned i en lenestol med det første, smiler hun.

– Hvilke minner tar du med deg?

– Jeg er veldig glad i mennesker og menneskemøter. Det blir mange

minner om prosesser og ting vi har fått til i et medarbeiderfellesskap. Og møter med alle de engasjerte, flotte menneskene som har gitt av seg selv og funnet gode løsninger for å komme dit vi ønsker sammen. Jeg har vært leder for høyere utdanningsinstitusjoner i mange år, og noe av det som har vært en påminnelse om hva vi driver med og hvorfor vi holder på, har vært utsendelsen av nye kandidater. Jeg pleide å skrive under vitnemålene til avgangsstudentene, og det ble hellige stunder for meg. Da laget jeg meg et lite ritual hvor jeg ba velsignelsen over studentene og den tjenesten de skulle inn i, avslutter Kari Gran Bøe.

Høyskolen Diakonova var en skjult, liten perle hvor både studenter og ansatte trivdes.

Likevel var det nødvendig å gå inn i fusjonen med VID, ikke minst for å styrke forsknings- og fagmiljøet.

Avskjedslunsj for Kari

– Det har vært en berikelse for meg å jobbe sammen med deg, sa styreleder og fungerende adm. direktør Johnny Thorsen under avskjedslunsjen for Kari Gran Bøe.

– Du har en unik evne til å se den enkelte, sa diakonileder Kirsti Eide da hun ledet avskjedslunsjen for Kari Gran Bøe på Grefsenhjemmet.

TEKST/FOTO:
SUSANNE WARD ÅDLANDSVIK

I Diakonifellesskapets nye stue på Grefsenhjemmet, står tre glassmontre med uniformsdukker og andre klenodier fra Menighetssøsterhjemmet og Diakonova. Maleriet av Anna Skavang Olsen er kommet opp på veggen, og andre møbler som har vært i Diakonovas eie i flere tiår, har fått plass i stuen. Denne dagen er det dekket til avskjedslunsj for

avtroppende administrerende direktør Kari Gran Bøe, med medlemmene i landsrådet og representanter fra de to fusjonerende stiftelsene.

Styreleder og fungerende adm. direktør i Diakonova, Johnny Thorsen, takket Kari for hennes strategiske blick og kunnskap om sektoren. Han nevnte spesielt NOKUT-akkrediteringen av Høyskolen Diakonova i 2014 og fusjonsprosessene hun har ledet.

– Midt i endringer som berørte deg personlig, var du opptatt av den videre utviklingen av stiftelsen. Det har vært en berikelse for meg å jobbe sammen med deg, sa han.

Og i likhet med Kirsti, takket han for Karis blick for den enkelte ansatte.

– Du hadde alltid et vennlig ord og en god tilstedeværelse blant kollegene på Høyskolen Diakonova, sa Thorsen.

Han trakk også frem Karis sentrale rolle i fusjonen med Grefsenhjemmet.

Styreleder for Grefsenhjemmet, Magne Roland, takket også Kari for godt samarbeid i fusjonsprosessen.

I tillegg til diakonileder Kirsti Eide, var det flere andre fra landsrådet som hilste Kari med gode ord. Blant andre Åse Snøtun og Berit Frøiland Lindøe. Gaven fra Landsrådet og Diakonifellesskapet var et nydelig, blått ullsjal.

– Jeg tror ikke dere aner selv hva det betyr at dere fins. Diakonifellesskapet har vært en bærebjelke i Stiftelsen i alle år. Dere er et bønnefellesskap som ber for virksomhetene våre, og dere har bedt for meg også. Det er jeg utrolig takknemlig for. Jeg skal varme meg på dette sjalet, i dobbel forstand, sa Kari i sin takketale.

Flere fra Landsrådet holdt tale for Kari. Blant andre Åse Snøtun (t.h.) og Berit Frøiland Lindøe (t.v.). Til venstre for Berit sitter Aashild Holmefjord, varamedlem i Landsrådet.

Fra Landsrådet og Diakonifelleskapet fikk Kari et deilig sjal. – Det skal jeg varme meg på i dobbel forstand, sa hun.

– Du har en unik evne til å se den enkelte, sa diakonileder Kirsti Eide (t.h.) da hun ledet avskjedslunsjen for Kari Gran Bøe.

Styreleder for Grefsenhjemmet, Magne Roland og daglig leder Julie Mittet deltok på avskjedslunsjen for Kari Gran Bøe.

Maleriet av Anna Skavang Olsen er kommet opp på vegg, og glassmontrene med uniformsdukker og klenodier er på plass i Grefsenhjemmets storstue.

« Vi må møte hverandre som de likeverdige menneskene vi er og fremelske det beste i hverandre. Hvert menneske har en unik og ukrenkelig verdi, uansett posisjon eller sosial status.

Diakonova etablerer fagskole

Allerede i 2012 fikk Diakonova godkjent en søknad om opprettelse av en fagskoleutdanning i kreftomsorg og lindrende pleie. Av ulike årsaker ble ikke planene realisert den gangen. Nå løftes imidlertid ideen om å etablere en fagskole på nytt.

– Fagskolen Diakonova planlegges i samarbeid med våre diakonale partnere Haraldsplass diakonale stiftelse i Bergen og Diakonhjemmet i Oslo. I tillegg deltar Ferd Sosiale Entreprenører i dette prosjektet, forteller Diakonovas styreleder og fungerende adm. direktør Johnny Thorsen.

Han opplyser videre at Fagskolen Diakonova vil gi en fagskoleutdanning i aktiv omsorg for eldre med helseutfordringer og for personer med demens.

– Initiativet bygger på det gamle ønsket om å etablere en fagskole, men fagplaner og opplegg utvikles på nytt, og som et svar på de behov vi ser i dagens samfunn. Fra styrets side ønsker vi også å understreke at Diakonovas sammenslåing med Grefsenhjemmet og etablering av en fagskole, er to sentrale satsinger i tråd med Menighetssøsterhjemmets opprinnelige visjon og formål.

At vi søker å realisere vårt mandat i samarbeid med andre diakonale institusjoner er i tråd med formålsparagrafen og sikrer god faglig forankring og robuste løsninger, sier Thorsen.

Det er etablert arbeidsgrupper og eget skolestyre for Fagskolen Diakonova. Det er ansatt en faglig ansvarlig, arbeidet med fagplanen er kommet langt og søknad om godkjennelse planlegges oversendt NOKUT i løpet av januar.

FLERE ELDRE

Bakgrunnen for planene om å opprette en fagskole, er blant annet behovet for et mer tilpasset helse- og omsorgstilbud i takt med økningen av antall eldre i befolkningen.

Den demografiske utviklingen i Norge viser at andelen av eldre er i sterk vekst. Viktige årsaker til denne veksten, er de store etterkrigskullene og at vi lever stadig lenger.

– Med økende alder vil det være flere mennesker som lever med helseutfordringer og akutte, kroniske og langvarige sykdommer som krever hjelp til omsorg og gjenopptrening. Mange eldre rammes også av demenssykdom, sier Thorsen.

Ifølge institutt for klinisk medisin ved UiO lever det over 100.000 personer med demens i Norge og dagens helse- og omsorgstilbud er i for liten grad tilpasset denne gruppen.

– Det er derfor behov for flere og godt skolerte helsearbeidere som kan imøtekomme behovene til eldre personer som har behov for hjelp til omsorg og gjenopptrening, og til dem som trenger hjelp til å kunne leve trygge og gode liv med demens.

DIAKONAL FORANKRING

Det planlegges en fagskoleutdanning i aktiv omsorg for eldre som svarer på tiltak og anbefalinger fra stortingsmelding nr. 15 (2017 – 2018) Leve hele livet.

– Utdanningen har som overordnet mål å utdanne reflekterte yrkesutøvere, med høy yrkesetisk forståelse som tar initiativ til å planlegge, organisere og iverksette tiltak i samarbeid med tjenesteytere, brukere/pasienter og pårørende. Fagskoleutdanningen skal sikre den enkeltes, samfunnets og arbeidslivets behov for ny kompetanse i tråd med nye oppgaver og utfordringer innenfor helse-, oppvekst- og sosialsektoren, sier Thorsen.

Utdanningen har en diakonal profil med emner knyttet til aldring og sykdomsutvikling i et aldersvennlig samfunn, med mulighet til å velge fordypningsemner etter en obligatorisk del av studiet.

– Studiet tar utgangspunkt i en forståelse av at de eldre skal kunne gjenvinne funksjon og aktivitetsmuligheter ved hjelp av god omsorg, motivering og godt tilrettelagte treningsopplegg.

 Studiet tar utgangspunkt i en forståelse av at de eldre skal kunne gjenvinne funksjon og aktivitetsmuligheter ved hjelp av god omsorg, motivering og godt tilrettelagte treningsopplegg.

Fagskolen Diakonova har et mål om å utdanne helsearbeidere som kan imøtekomme behovene til eldre personer som har behov for hjelp til omsorg og gjenopptrening, og til dem som trenger hjelp til å kunne leve trygge og gode liv med demens.

Delaktighet i omsorg skal bidra til at den eldre møtes og stimuleres ut fra de forutsetninger som til enhver tid er til stede, understreker Thorsen.

MÅLGRUPPE

Utdanningen retter seg mot helsefagarbeidere (tidligere omsorgsarbeidere), hjelpepleiere og andre som ønsker kompetanseheving og fordypning innenfor aktiv omsorg for eldre med helseutfordringer eller aktiv omsorg for personer med demens.

Opptak til utdanningen skjer på grunnlag av fullført og bestått

videregående opplæring innenfor helse- og oppvekstfag, med fagbrev som helsefagarbeider (eller omsorgsarbeider), eller med vitnemål for yrkeskompetanse som hjelpepleier, aktivitør eller ambulansarbeider.

– Fagskolen vil legge til rette for et inspirerende læringsmiljø hvor studentene får mulighet til både å nyttiggjøre seg og bygge videre på egen yrkes- og utdanningsbakgrunn, sier Thorsen.

VIDERE UTVIKLING

Videre utviklingsarbeid inkluderer

en rekke forhold som det vil være for tidlig å omtale på dette stadiet, men det er verdt å nevne at studiet vil være praksisnært og samlingsbasert, i utgangspunkt på VIDs campuser i Oslo og Bergen. Det legges opp til at obligatorisk praksis i studiet kan gjennomføres på egen arbeidsplass. Detaljer i de ulike emnene, læringsutbyttebeskrivelser, undervisningsformer og obligatoriske aktiviteter i de ulike emnene bearbeides i disse dager.

– Om alt går som planlagt, vil vi ta opp studenter høsten 2023, avslutter Johnny Thorsen.

LANDSMØTE OG

Fellesskap, nærhet og inspirasjon var stikkord under høstens landsmøte i Sandefjord.

Å invitere til landsmøte denne gangen var langt mer spennende enn før. Ville det komme påmeldinger? Ville medlemmene våge å bryte med det som hadde vært mønsteret den siste tida?

TEKST: KIRSTI EIDE

Alle hadde vi nå bak oss en «annerledes» hverdag, en hverdag som hadde vart i to år og som var fylt av forbud og restriksjoner. Dagstøtt lyttet mange av oss til nyheter og pressekonferanser for å kunne være oppdaterte på dagens situasjon. Vi lærte snart hvor lang en meter var og etter hvert måtte vi også lære oss lengden på to meter. På alle bord og ved alle døråpninger møtte vi dispensere med håndsprit og vi fikk høre at sykehusene var i akutt mangel av både sengeplasser og respiratorer. Helsepersonell gikk tom for krefter! Med vantro mottok vi meldinger om at samfunnet vårt skulle «stenges ned».

INSPIRASJONSHELG

FOTO: ARNY DANIELSEN

OPPRIKTIG GLADE

Alle som leser dette, vet at jeg her sikter til pandemien som var «arkitekten» for denne annerledes-hverdagen vår. Byggesteinene for den nye hverdagen var frykt, isolasjon og ensomhet –i tillegg til at mange møtte døden på en brutal måte. Dette var en hverdag vi slett ikke ønsket oss. Med større frimodighet enn før, våget vi å si til hverandre: «Nå må vi be!» Og

det var det mange som gjorde. Da samfunnet vårt «åpnet» igjen og landsrådet skjønnte at det var mulig å arrangere det planlagte landsmøtet, var vi oppriktig glade. Endelig – etter mange og lange dager og måneder skulle vi få ta tilbake den gode hverdagen vår der fellesskapet skulle få stå i høysetet.

Ganske snart begynte det å komme påmeldinger til landsmøtet, og da vi satte hverandre stevne,

kunne vi telle 40 påmeldte, omtrent det samme som for to år siden. Å se at det blant deltakerne også var flere som deltok på landsmøtet for første gang, skapte en varmende optimisme blant oss.

BIBELSKE SØSTRE

Inger Lise Skaug, som var landsmøtets taler, tok oss på en spennende måte med til de bibelske historiene. Der lot hun oss få

FOTO: ARNY DANIELSEN

Åse Snøtun (t.h.) sammen med tre kullinger som ikke har vært på landsmøte før. Fra venstre Arna Eiken, Elin Lande og Torunn Ertseid.

FOTO: ARNY DANIELSEN

Strand leirsted i Sandefjord dannet en flott ramme rundt landsmøtet.

møte «våre bibelske søstre». I utgangspunktet var det lett for oss å tenke: «Kan dette bli til noe da?» Men, på sin fengende måte rev Inger Lise oss med. Vi møtte kvinner i ulike situasjoner, noen fra Det gamle testamentet og noen fra Det nye testamentet, noen kjente vi litt fra før, mens andre møtte vi for første gang. Og det vi trodde skulle bli tørre bibelhistorier, ble bibelhistorier fulle av liv og med kjøtt og blod, hvor historiene gav næring til vårt eget trosliv. Sangen fikk stor plass i landsmøtet

i år, og en sang fra 70-tallet ble gjennomgangssang, der refrenget lød:
*«Någonstans bland alla skuggorna står Jesus.
 For att hjälpa dig i nöden er han där.
 Ser du efter skal du finna att där står han, för att lätta alla bördor som du bär.»*

Mange, om ikke alle, kjente den igjen fra sin ungdomstid. Trosstyrkende var det også å lytte til dem som på oppfordring delte «sin» sang med oss.

- *Lær meg å kjenne dine veier og gå dem trøstlig skritt for skritt.*
 - *Regn med din Frelser så regner du rett, gi Ham din byrde så vandrer du lett*
 - *Med Gud ved vår sida, hans Ande og ord*
 - *Ein fin liten blome i skogen eg ser, i granskogen diger og dryg*
 - *Midt i det meningsløse som vi møter her på jorden*
 - *Alt står i Guds Faderhånd*
- Også i år deltok Elise Strat, pensjonert sokneprest, hun tok oss med i Aftensang og feiret nattverd sammen med oss. Det var da det var nærliggende å gjenta hva Moses fikk høre da han ute i ørkenen møtte den brennende tornebusken: «Ta av deg skoene, Moses, for nå står du på hellig grunn!»

SPENNENDE PLANER

Johnny Thorsen, mangeårig styreleder for Stiftelsen Diakonova, var sammen med oss på deler av Landsmøtet. Han refererte til orienteringen i forrige nummer av bladet Diakonova, og presiserte at fusjonen mellom stiftelsene Diakonova og Grefsenhjemmet nå er et faktum og vil etter planen tre i kraft fra nyttår. Det er to stiftelser med stor gjensidig nytte av hverandres kapasiteter og nettverk, som slås sammen. Den sammenslåtte stiftelsen vil fortsatt hete Stiftelsen Diakonova og sykehjemmet vil videreføre sin drift som et eget datterselskap av stiftelsen, med sitt navn Grefsenhjemmet AS. Sammen framstår vi sterkere og mer robuste i møte med dagens utfordringer, og vi har fått flere ben å stå på i og med at vi nå også er eiere og drivere av et sykehjem.

Spennende var det å høre om stiftelsens planer om å etablere en fagskole, og selvfølgelig en fagskole der helsefag har den sentrale plassen,

Å se at det blant deltakerne også var flere som deltok på landsmøtet for første gang, skapte en varmende optimisme blant oss.

21 år gamle Hanna Øygard trakterte pianoet både med og uten noter. Hun la musikk til allsangen, spilte musikkstykker og sang. Og ekstra stas var det at mormor Aashild Holmefjord var med på landsmøtet.

og som bygger videre på den etablerte helsefagutdanningen.

Med hensyn til VID vitenskapelige høgskole, kunne Johnny Thorsen fortelle om medgangen de opplever, med stor søknad til de ulike studieretningene og med en større økonomisk økning enn forventet. Byggeaktiviteten ved høgskolen er stor, og kan sees ved alle campusene.

Lovisenberg Diakonale Sykehus drives også godt og har et godt omdømme. Særlig er behandlingen innen psykiatri blitt lagt merke til, og innen ortopedi har sykehuset fortsatt høy kompetanse.

MØTER GJESTFRIHET

Fra min hverdag som diakonileder, fortalte jeg at det har vært en utfordring å holde hjulene i gang i «koronatiden» og at begrensningene har vært store. Det har vært frustrerende å se at medlemstallet har sunket, men lite sannsynlig at dette har hatt direkte tilknytning til covid-19. Reduksjonen må

ses som en konsekvens av den generelle alderssammensetningen i Diakonifellesskapet. Likevel er det god grunn til å nevne at vi det siste året fikk fire-fem nye medlemmer.

Diakonifellesskapets Landsråd har vært i telefonisk kontakt med hverandre mens koronaen har pågått og ellers arrangert landsrådsmøter ved hjelp av den digitale tjenesten Teams, et godt og nyttig hjelpemiddel når situasjonen ble som den ble. Men det kunne vanskelig erstatte behovet for å møtes.

For Diakonifellesskapets del tenkes det naturlig nok på egen framtid: Hva blir det til med oss? Vil vi fortsatt kunne være synlige? Vil vi få ei postadresse og et sted hvor vi kan møtes? Slik det ble referert i forrige blad, er mye av dette på

plass. Ved Grefsenhjemmet finnes stua med møbler, bilder, monterer med uniformsgalleri, kaffeservice, bestikk, lysestaker og blomstervaser. Og stua er åpen for oss! Hva mer finner vi? Jo, gjestfrihet! Dette møter vi allerede idet vi kommer inn til resepsjonen og kontoravdelingen. Daglig leder Julie Mittet og staben hennes, møter oss med smil og vennlighet.

Positive tilbakemeldinger etter årets landsmøte skaper glede og forventninger med tanke på neste landsmøte. Vi opplever nok at vi er blitt ei lita gruppe, men likevel at dette er ei gruppe som søker inn til fellesskap, nærhet og inspirasjon. Dette gir oss stor frimodighet i å tenke at om to år arrangeres det på nytt Landsmøte og inspirasjonshelg.

NYTT LANDSRÅD

FOTO: SUSANNE WARD ADLANDSVIK

På høstens Landsmøte ble det valgt nytt landsråd. I henhold til Stiftelsens nye retningslinjer, reduseres landsrådet fra fem til fire faste medlemmer. I tillegg har diakonileder fast plass i rådet med tale- og stemmerett. Antall varamedlemmer er redusert fra to til en.

Årets valg gav følgende resultat: Brit Karin Kvam og Berit Frøiland Lindøe ble valgt inn som faste medlemmer, med Aashild Holmefjord som varamedlem. Landsrådet for perioden 2021 – 2023 får dermed følgende sammensetning, fra venstre: Berit Frøiland Lindøe, Brit Karin Kvam, Åse Snøtun, Arny Danielsen og Aashild Holmefjord (vara). Til høyre står diakonileder Kirsti Eide.

Aud Grøvan og Kjellrun Skagseth Kolås, med Mari Sandrød Owesen som varamedlem, utgjør valgkomité for landsmøtet 2023 sammen med diakonileder, som leder arbeidet i komiteen.

«Det vi trodde skulle bli tørre bibelhistorier, ble bibelhistorier fulle av liv og med kjøtt og blod, hvor historiene gav næring til vårt eget trosliv.»

Flere unge kan få hjelp

FOTO: MOSTPHOTOS

I forbindelse med pandemien har flere barn og unge behov for psykisk helsehjelp. Ved Nic Waals Institutt har de nå fått økt kapasitet.

Totalrehabilitererte lokaler, flere ansatte og midler fra Helse Sør Øst til drift av hjemmesykehus, bidrar til at enda flere barn og unge kan få psykiatrisk helsehjelp ved Nic Waals Institutt i Oslo.

Nic Waals Institutt er en barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk som utreder og behandler barn og unge med psykiske lidelser. I slutten av august ble klinikken i Spångbergveien i Oslo gjenåpnet etter totalrehabilitering. Instituttet er en del av Lovisenberg Diakonale Sykehus (LDS), og sykehusdirektør

Tone Ikdahl er svært fornøyd med de renoverte lokalene.

– Vi feirer innflyttingen for en høyt verdsatt virksomhet som heretter skal ha tilhold i nyoppussede, gode og velegnede arealer, med nok frisk luft til både behandlere og barn og unge som kommer til behandling. Vi feirer et levende fagmiljø som ser pasientene og spør hva som er viktig for dem, som spør pasientene om behandlingen virker og som forsker og utdanner fagfolk og engasjerer seg i den faglige debatten, sa Ikdahl under åpningsmarkeringen tidligere i høst.

I tillegg til at lokalene er nyoppusset, har instituttet også fått muligheten til å ta i bruk hele bygget. Tidligere har de delt det med voksenpsykiatriske tilbud.

KRAFTIG ØKNING

Klinikkssjef Anne-Stine Meltzer er glad for at en pasientgruppe som har vært sterkt berørt av nedstengningen under pandemien, nå får et styrket tilbud i Oslo.

– På Nic Waals Institutt som ved alle andre norske barneklionikker, ja klinikker over hele verden, har flere barn og unge behov for hjelp med sin psykiske helse, sier Meltzer til avisen *Vårt Oslo*.

Det er særlig barn og unge fra 12 år og oppover som har hatt økt behov for hjelp, opplyser hun. I løpet av det siste året har antall ungdom i behandling økt fra 350 til 450.

– Nå kan vi hjelpe flere, fordi vi har ansatt flere, sier Meltzer.

Sykehusdirektør ved LDS, Tone Ik Dahl (t.h.) gratulerer klinikkssjef Anne-Stine Meltzer med oppgraderte lokaler på Nic Waals Institutt.

STARTER HJEMMESYKEHUS

Antallet behandlere i ungdoms-seksjonen har økt fra 18 til 27. Også andre avdelinger har blitt oppbemannet. I tillegg har Helse Sør Øst bevilget ti millioner kroner til et hjemmesykehus for de som trenger et mer intensivt tilbud.

– Alt dette betyr mye for dem som kommer til oss. Vi kan ikke minst tilby en sikrere akutt-tjeneste med gode lokaler som ivaretar både pasienter og personell. Det er et stort privilegium å drive tjenesten i et bygg som er spesielt tilpasset behandling av barn og unge, understreker Meltzer.

Hjemmesykehuset dekker både Lovisenberg og Diakonhjemmets sektorer, og er et direkte svar på pandemien fra Helse Sør Øst, forteller klinikkssjefen.

Med det nye hjemmesykehustilbudet kan sykehuset nå hjelpe og avlaste akutte situasjoner i hjemmene, og mange vil kunne slippe innleggelse.

PIONERENS VISJONER

Det er 70 år siden psykiateren Nic Waal startet Norges første tilbud innen barn og unges psykiske helse. Den gangen het det «Dr. Waals institutt for barn med tilpasningsvanskeligheter».

– Hun har bidratt stort til fagområdet i Norge og internasjonalt. Vi er glade for å holde navnet i hevd og prøver å etterleve noen av visjonene hun hadde. Mange av dem står seg godt i dag, sier Meltzer.

Ny campus i Bergen

I januar åpner VIDs nye campus i Bergen

Historiske omgivelser, toppmoderne fasiliteter og gode faglige møteplasser er noe av det studentene kan glede seg til når VID samlokaliseres på Haraldsplass i Bergen. I disse dager åpner en ny campus.

Med dette blir studentene ved VID vitenskapelige høgskole i Bergen endelig samlokalisert på en campus som er både historisk og moderne – og skapt for fremtiden.

Campus på Haraldsplass i Bergen er sammensatt av flere historiske bygninger. Arkitektene har hatt jobben med å flette historien sammen til en moderne fremtidsrettet høgskole med funksjonelle rom og gode møteplasser for studenter, ansatte, sykepleiere og leger.

Løsningen har blitt å fylle ut mellomrommene mellom bygningene for å skape bedre sammenheng og knytte bruken av byggene tettere sammen. Den moderne løsningen gjør anlegget smidig og opplevelsesrikt.

Det er lagt vekt på at det skal være behagelig å studere der og være et inspirerende sted for å lære. Samtidig skal utformingen forsterke samarbeidet mellom høgskolen og Haraldsplass Diakonale Sykehus.

En viktig del av de nye lokalene er det toppmoderne ferdighetssenteret. Her får studentene både opplæring og muligheten til å trene med tidsriktig utstyr i realistiske omgivelser.

– Simulering og ferdighetstrening er viktig for å bli dyktige og trygge sykepleiere. Her får studenter mulighet til å trene i trygge omgivelser, noe jeg tror vil komme pasienter til gode i form av økt pasientsikkerhet, forteller prosjektleder for VIDs nye campus, Lena Jakobsen.

I tett samarbeid med skolen har arkitektene vært opptatt av å finne gode møteplasser hvor studenter og ansatte kan jobbe alene, i mindre grupper eller komme sammen i større samlinger. Målet har vært å skape en så inkluderende campus som mulig og en campus som kan brukes utenom studiene, som et sosialt samlingspunkt.

ATTEN ÅR MED HVERDAGSUNDERE

– Jeg hadde ingen store og ekstraordinære opplevelser som en kan høre andre misjonærer fortelle om. Jeg hadde 18 år med hverdagsundere, der jeg fikk oppleve at Gud var med i livets mange og krevende situasjoner, sier Bjørg Rønning når hun forteller fra årene som misjonær i Tanzania.

TEKST:

BJØRG RØNNING OG KIRSTI EIDE

Bjørg Rønning (kull 79) er født og oppvokst i Hurdal. Hun visste forholdsvis tidlig at hun ville bli sykepleier, og det var naturlig for henne å søke seg til Menighetssøsterhjemmets sykepleierskole. I 1963 kunne hun starte pliktåret sitt i menighetspleien, men kjente på «noe mer», nemlig Guds kall til å reise ut som misjonær. Dette var ikke Bjørg særlig åpen for, og innrømmer at hun var «på rømmen», bort fra misjonærkallet hun så sterkt kjente på. Derfor søkte hun seg til bibelskole for å slippe å reise ut. Men det gikk ikke slik Bjørg tenkte. Misjonsskallet innhentet henne der hun var. Bibelskolen

FOTO: PRIVAT

Da Agnes (t.v.) var liten, kom hun til sykehuset i Haydom med krupp. Hun fikk ikke puste, og ble nesten kvalt. På sykehuset fikk hun hjelp av Bjørg Rønning og hennes kolleger. Flere år senere møttes de igjen i Tanzania.

«sendte» henne videre til Misjonsskolen på Fjellhaug, deretter gikk veien til språkstudier i England, før hun endte i Tanzania.

Bjørg forteller selv fra årene på misjonsmarka:

Tida mi i Tanzania skulle bli 18 år, mellom 1967 og 1990, en periode med store utfordringer som sjukepleier. Den første perioden hadde jeg tjeneste ved Haydom Sjukehus. Etter den tiden tjenestegjorde jeg for det meste ved klinikkene Dongobesh og Kansay, to klinikker henholdsvis tre og seks mil fra Haydom Sjukehus. Etter ni år var det tid for hjemmeopphold igjen. Mens jeg var hjemme denne gangen,

kjente jeg sterkt på at det ikke kunne bli flere år ute på misjonsmarka for meg, og at misjonærtjenesten min måtte avsluttes. Jeg kjente meg ikke i stand til å reise ut igjen. Tanken på de mange utfordringene der ute kjentes for store, og jeg følte at jeg ikke var dyktig nok. Likevel: Da hjemmeoppholdet var over, hadde jeg på nytt billett til Tanzania, og denne gangen med en bestemt sang som en vesentlig bærebjelke for den videre tjenesten min: «*Regn med din Frelser så regner du rett. Gi Ham din byrde så vandrer du lett. Regn med deg selv og du kommer til fall. Regn med din Frelser og seire du skal.*»

« Flere år senere fortalte denne moren til meg, med tolk, at hun forstod at jeg var bekymret og at jeg ba, for på veien over hadde jeg så ofte kikket på barnet for å se hvordan det gikk.

MANGFOLDIGE OPPDRAG

I Dongobesh og Kansay var oppdragene mangfoldige. Jeg skulle være ansvarlig leder, hjelpe sjuke som ba om det, være sjukepleier, jordmor, lege og sjåfør. Videre skulle de nasjonale hjelperne få rett og god støtte og jeg skulle tilrettelegge og undervise. Utbetaling av lønn hørte med. De første årene hadde jeg nasjonale helpere som var opplært på stedet, men etter hvert kom det utdannede sjukepleiere, medical assistent («små-doktor») og jordmødre.

Jeg hadde ikke de store opplevelsene som en ofte hører misjonærer kan fortelle om. For min del var det hverdager, hverdager som ble mange og lange fordi en stort sett måtte være tilgjengelig hele døgnet.

Men ikke å forglemme: For meg ble det 18 år med hverdagsundere der jeg fikk oppleve at Gud var med i livets mange og krevende situasjoner.

NAVLESNOR RUNDT HALSEN

Jeg kan minnes en spesiell dag. Jeg hadde nylig begynt på min tredje periode i Tanzania.

Ved stasjonen i Kansay arbeidet et eldre ektepar og en norsk jordmor, foruten nasjonale medarbeidere, deriblant to som hadde en kort «jordmorutdannelse» (bush-jordmor). Jeg var bedt om å overta som «sister in charge» fordi hun som var på arbeid nå måtte få litt fri, hun var totalt utslitt. Denne dagen skulle hun følge ei dame som hadde vært på besøk på feltet tilbake til flyplassen i Arusha. De startet klokka sju om morgenen. Jeg hadde da vært oppe i to timer. Klokka fem hadde jeg blitt kalt ned til klinikken til en kone som hadde begynt å blø. Hun fødte en prematur baby, et lite kre på om lag 1000 gram, men som skrek! Jeg rakk akkurat å lage frokost til de to som skulle dra, og å se dem vel av gårde. Da jeg kom ned til klinikken

igjen, var det en til på fødestua. De ba om bil til ei fødende kone nede i veien. Hun ble hentet av en sjåfør og jordmor Dina, og lagt på en madrass på gulvet i fødestua.

Jeg takket Gud da, og mange ganger i løpet av dagen, for at min kollega på vei til Arusha ikke visste hva som foregikk.

Jordmor Paulina forløste kvinnen som lå på gulvet, en førstegangsfødende og med en normal fødsel. Men noe annet viste seg utover dagen. Paulina og jeg hadde hatt nok å gjøre med alle som kom til klinikken for å få hjelp med ett eller annet, men jeg gikk til og fra og så til henne på fødestua. Da vi var ferdige ved klinikken og Paulina gikk i pause, tenkte jeg at barnet snart ville komme, for alt så jo greit ut. For å si det kort: Det gikk ikke normalt. Hodet til barnet var synlig, men kom ikke lenger frem, uansett hvor mye vi strevde. Jeg kalte Paulina tilbake, og vi tok bestemmelsen om å prøve vacuumextractor. Flere mislykkede forsøk, men endelig løsnet det, og barnet kom ut, «kålblå» med navlesnora stramt rundt halsen.

ET DØGN UTEN SØVN

Paulina var blitt hentet til henne som fødte om morgenen, hun var begynt å blø. Paulina gav henne en sprøyte. Jeg sugde ungen godt, men den ville ikke puste. Etter munn til munnforsøk kom det noen hikst. Jeg fortsatte, men da Paulina kom tilbake, sa hun «Si ni mweuzi!» som betyr: Det er ikke håp, det er nytteløst. Men barnet hikstet til på nytt og så begynte brystet å heve og senke seg. Under over under, barnet kom seg, og skrek skikkelig da det fikk en sprøyte.

Etter opprydding og stell av kona, var klokka blitt tre på ettermiddagen. Jeg kikket inn til henne som Paulina nå hadde tatt seg av, og gikk opp for

å spise. Det tok meg 15 minutter, og jeg hastet ned igjen. Da jeg kom ned, ble jeg møtt med at kvinnen var blitt dårligere. Og dårlig var hun virkelig. Hgb som jeg fikk tatt på morgenen var 50 %, så jeg regnet med at den var adskillig lavere nå. Jeg våget ikke ta noen sjanse, og måtte overtale hennes mann som til slutt gikk med på at vi skulle kjøre kona til Haydom Sjukehus, 5-6 mil unna, på dårlige veier. Hun lå på en madrass bak i Landroveren der hun fikk intravenøs behandling. Jeg satt ved siden av henne, i en svært ubehagelig sittestilling og med Yoram som sjåfør. Vi kom av sted i halv åtte-tiden og var framme i Haydom rundt elleve. Vi, Yoram og jeg, fikk oss mat før vi starta på tilbakeveien. Til min forundring, hadde Yoram tatt med seg ullteppet sitt, og han krølla seg sammen på madrassen bak i bilen mens jeg kjørte hele veien tilbake, siste halvdel mest i forargelse over at Yoram på nytt fant seg soveplass bak i bilen. Klokka fire om morgenen var vi tilbake, da hadde jeg jobbet 23 timer i strekk.

Det jeg ikke har nevnt, er at midt oppe i strevet på dagen, da vi hadde radiokontakt med Haydom, fikk vi beskjed om at fire svenske damer fra et annet område ville komme til Kansay for å overnatte. Jeg gav beskjed om dette til misjonærfruen på stasjonen, og hun lovet å ta seg av maten. Men utpå dagen oppdaget jeg at hun ikke tenkte på soveplass. Så fikk jeg en hjelper til å gjøre rent i kirke-gjesterommet, og reie opp der. Hjelperen gjorde i stand det andre gjesterommet også. Klokken halv åtte, på vei til Haydom, møtte vi de fire svenskene i bakkene opp til Kansay. Dette var én dag, ett døgn!

GUDS HJELP OG KRAFT

Hver dag visste jeg en ting: Jeg var avhengig av Guds hjelp og kraft.

Så ofte som mulig var jeg også med ute og underviste i helse og hygiene, holdt andakter og talte. Jeg hadde mange rike stunder med ungdom som ville følge Jesus.

Menighetssøsterhjemmets 79. kull ble uteksaminert i august 1963. Bjørg Rønning står helt til høyre i bakerste rekke. Fire år senere dro hun til Tanzania som misjonær.

Så ofte som mulig var jeg også med ute og underviste i helse og hygiene, holdt andakter og talte. Jeg hadde mange rike stunder med ungdom som ville følge Jesus. Vi hadde daglig andakt for alle som møtte opp i klinikken, og ukentlig for pårørende på kjøkkenet.

Min bønn er at det som kanskje ble gjort uten ord, kan sitte igjen.

Et eksempel: En mor med et svært sjukt barn kom til klinikken i Dongobesh. Jeg så ikke at jeg kunne hjelpe barnet der, så jeg sa at vi måtte kjøre til Haydom, tre mil unna. Jeg kjørte, og mor satt ved siden av med barnet i fanget. De fikk hjelp i Haydom. Flere år senere fortalte denne moren til meg, med tolk, at hun forstod at jeg var bekymret og at jeg ba, for på veien over hadde jeg så ofte kikket på barnet for å se hvordan det gikk. Hun takket Gud for bønnesvar og hjelp.

GIJENSYN MED AGNES

En ny dag: En mor kom med sitt toårige barn, bevisstløs, uttørket med grå, innsunkne øyne. Forsøk med å sette en butterfly-nål i en åre i hodebunnen var håpløst umulig. I stedet ble det subcutane-nåler med

væske i ryggen. Det så håpløst ut. Jeg gikk opp til min kollega og sa: «Nå må vi be for barnet og den fortvilte moren!».

Da jeg kom ned igjen, kunne jeg ikke tro hva som hadde skjedd: Væsken var sugd opp, barnet hadde våknet og det så på sin mor, rett nok med matte, men med øyne med liv!

En annen opplevelse: Agnes kom til Haydom med krupp. Hun kunne ikke puste, og ble nesten kvalt. Hun ble traceostomert på operasjonsstua og kom til avdelingen som jeg hadde ansvar for. Etter beste evne skulle det dryppes og suges i tuben på halsen. Det var ikke tall på de gangene jeg tok barnet i armene og sprang det jeg kunne gjennom korridorene til operasjonsstua for å få hjelp, slik at hun kunne få puste igjen. Under på under hver gang!

Mange år senere var jeg tilbake i Tanzania for å ordne opp i etterlatt bagasje. Utenfor sykehuset kommer en mor og en ung jente mot meg. Moren spør: «Kjenner du henne?» Nei, det gjorde jeg ikke. «Det er Agnes», sier hun. «Vi går begge til dåpsundervisning.»

Hverdagsundere. Gud være lovet.

FRYKT FOR ONDE ÅNDER

Vi møtte, og så ofte, den frykten de innfødte levde i. Frykten for onde ånder og for den ondes makt. Jeg måtte så ofte be om nåde til å møte dette på rett måte.

En sein, kullsvart natt var jeg ute i bushen for å hente en kone som hadde ligget altfor lenge i fødsel. Kona og de av familien som skulle være med, satt i bilen, og vi var på vei tilbake til sykehuset. Da ropes det plutselig: «Stopp, stopp, snu!» Hvorfor? En flokk hyener sprang over veien foran billysene. «Hun kommer til å dø uansett», sa de, «hyenene er et ondt varsel, det er ikke verd å fortsette turen!»

Hva sier jeg nå? Jo: «Her i bilen er Jesus, Han er sterkere enn den ondes makt, og Han er også på sykehuset.»

De ble med på dette, og vi kjørte videre frem til hjelpen.

Igjen, i hverdagen var jeg helt avhengig av den sterkeste.

Jesus er Herre, ja han er Herre, Han skal regjere til slutt.

Disputas om digitale verktøy i sykepleierutdanningen

En ny avhandling ved VID vitenskapelige høgskole utforsker hvordan bruk av digitale verktøy i sykepleierutdanningen kan tilrettelegge for aktiv læring i fysiologi. Studien foreslår et undervisningsdesign som støtter sykepleierstudenters læring i dette fagemnet.

TEKST: METTE SOLBERG FJELDHEIM, VID
FOTO: MAX SCHWEIGER, VID

Det er Ph.d.-kandidat Hanne Maria Bingen ved Fakultet for helsefag ved VID Oslo som har forsket på omvendt undervisning blant sykepleierstudenter. Hun disputerte i midten av desember med sin doktoravhandling *Aktiv læring og integrert bruk av digitale verktøy i læringsaktiviteter. Om sykepleierstudenters læringsprosesser ved omvendt undervisning i naturvitenskapelige emner.*

NYE MULIGHETER

Digitaliseringsstrategien for høyere utdanning tilsier at det er behov for mer kunnskap om de fordelene og utfordringene digitale muligheter i undervisningen kan gi. Bingen har gjennom flere år vært opptatt av å prøve ut nye digitale muligheter og de pedagogiske mulighetene de åpner opp for å legge til rette for læring.

Ønsket om mer desentralisert utdanning, økende behov for

Hanne Maria Bingen (nr. 2 f. v.) sammen med andre opponent, professor Bjørg Frøysland Oftedal (UiS), professor Annette Rose Leis-Peters (VID) og førsteamanuensis Anne Raustøl (VID).

sykepleiere, samt økt oppmerksomhet knyttet til klimaendringer og miljøutfordringer har bidratt til økt behov for digital undervisning. Mer bruk av digitale verktøy ble også en naturlig konsekvens av smitteverntiltak under covid-19.

MOTIVASJON FOR Å LÆRE

Avhandlingen viser at spenninger kan oppstå når en ny pedagogisk tilnærming blir introdusert. En del sykepleierstudenter setter pris på aktiv læring og studentstyrt undervisning, mens andre foretrekker en mer lærerstyrt og tradisjonell undervisning. Samtidig kommer det frem at digitale verktøy støtter opp under flere av studentenes forberedelser til læringsaktiviteter på campus.

Studien viser at det er et behov for å hjelpe studentenes læringsorientering og evne til selvstendig læring. Det vil også være nødvendig å bruke et balansert utvalg av studentoppgaver

med ulike vanskelighetsgrad ved bruk av digitale verktøy i undervisningen. Dette for å fremme studenters motivasjon for å lære.

TRE MULIGE KOMPONENTER

Med bakgrunn i funnene Hanne Maria Bingen har gjort i sin forskning, foreslår hun tre designprinsipper som kan bidra til å støtte studenters læring ved omvendt undervisning. Dette handler om ulike læringsressurser studenter kan bruke og læringsaktiviteter de kan delta i. Disse designprinsippene inkluderer:

- å etablere et fundament med kunnskap før studenter møter i klassen
- at studentene føler seg tilstrekkelig trygge til å lære sammen med andre
- og at de også opplever at det er samsvar mellom mål de setter seg og om læringsaktivitetene støtter dem i å nå disse.

« En del sykepleierstudenter setter pris på aktiv læring og studentstyrt undervisning, mens andre foretrekker en mer lærerstyrt og tradisjonell undervisning.

50-årsjubilanter

I november kunne kull 94 feire sitt 50-års jubileum på Grefsenhjemmet. Kull 94 var et lite kull, i dag bare 13 i tallet. To av kullingene er døde. Bare syv av kullingene hadde anledning til å møtes denne dagen, men ett skal sies: Samtaletemaene var mange, og minneboka var uuttømmelig. For den som satt på sidelinja var det bare én ting å slå fast: De trivdes i hverandres selskap, lattersalvene fortalte det. Og det ble gitt rom for kullsangen: «Jeg har et herlig virke!»

Grefsenhjemmets særpreg – gjestfrihet – kom også til syne denne dagen. Smilene og åpenheten ønsket oss velkommen. Takk til dere ved Grefsenhjemmet som sto på for oss også denne gangen.

Kirsti Eide
Diakonileder

LA OSS TAKKE OG BE

Vi takker for Kari Gran Bøe og alt hun har betydd for Diakonovas virksomheter. Vi ber om velsignelse over henne og familien når hun nå går inn i pensjonisttilværelsen.

Vi takker for landsmøtet og all inspirasjonen som ble delt disse dagene. Vi ber om at det som ble sådd må slå rot og få gode vekstvilkår.

Vi takker for at Nic Waals Institutt har blitt oppgradert og at flere unge nå kan få hjelp. Vi ber om visdom og styrke til alle som møter barn og unge i krevende livssituasjoner, og vi ber om trøst, legedom og nytt håp for alle barn og unge som opplever at livet er tungt.

ÆRESMEDLEM

Kari Glavin (bildet) fikk prisen som æresmedlem av Landsgruppen av helsesykepleiere NSF på Helsesykepleierkongressen 2021 i Ålesund. I begrunnelsen fremheves det at Kari, gjennom 40 år som helsesykepleier, har gjort en betydelig innsats for å synliggjøre og markedsføre helsesykepleie som fag. Hun har også bidratt til fagutvikling både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Kari er en engasjerende formidler av faget. Hun er forfatter av både lærebøker, en rekke fag- og forskningsartikler, rapporter og retningslinjer, og har en egen evne til å kombinere akademisk kunnskap med erfaringskunnskap fra helsesykepleiepraksis.

Hun har et særlig faglig engasjement for barselomsorgen med fokus på barseldepresjon, og for synliggjøring av tjenesten gjennom «Public Health Intervention Wheel», som hun har oversatt og tilpasset til norske forhold.

Det siste året har hun ved siden av sin professorstilling ved VID vitenskapelige høyskole også forelest ved flere andre høyskoler og universiteter. Hun har vært prosjektleder for NFR-prosjektet «Nye Familier», og har ledet RETHOS-arbeidet med utarbeidelse av ny nasjonal retningslinje for helsesykepleiutdanningene.

VI GRATULERER

I forrige nummer av bladet Diakonova tok vi med jublanter t.o.m. desember 2021.

Her er jublanter f.o.m. januar t.o.m. juni 2022.

95 år

03.05 Ruth Marie Løken, Kongsvinger

94 år

29.04 Sigrid Valand, Mandal

93 år

01.01. Jenny Bjørnevik, Stord
19.01 Ingeborg Amundsen, Lillehammer
27.04 Kari Selseng, Nodeland

92 år

27.01 Sylvia Gunhilde Fiskaa, Lillesand
02.02 Kjellaug Grønbeck, Solbergelva
03.03 Gerd Eide, Fitjar
01.05 Gudrun Vågen, Sande i Sunnfjord

91 år

15.01 Aslaug Tarberg, Molde
03.04 Marian Halvorsen, Son
13.05 Sofie Buer Olsen, Lillehammer

90 år

15.02 Bjørg Gravdal, Fagerstrand
26.02 Valborg Granheim, Hunndalen
03.04 Målfrid Tomren, Eidsvoll
11.04 Else Holm, Farstad
01.05 Mari Kraggerud, Lunner

85 år

27.01 Grethe Finsrud, Gjøvik
06.03 Olga Stegane, Gjøvik
08.03 Kjellfrid Aamo, Trondheim
02.05 Inger Karoline Høyem, Trondheim
02.06 Berit Sigrun Jünge, Molde

80 år

12.01 Else Skilnand, Saltnes
25.03 Karen Pettersen, Skien
26.03 Randi Elise Hestnes, Rakkestad
31.03 Marit Laderud, Lillehammer
07.04 Liv Torbjørn Fure, Førde
20.04 Torbjørn Dahle, Nesbru
28.05 Astrid Skjeldestad, Sogndal
14.06 Anne Birgitte Haaje, Rakkestad
30.06 Kari Johanne Løvås, Nittedal

75 år

23.01 Halldis Berge, Førde
13.02 Ann-Christine Fritzsønn, Oslo
06.04 Tove Ringdal, Oslo
21.04 Inger E. Føyen, Nesøya
23.04 Kirsti Thorsø, Kverva
01.05 Anne-Kristine Larsen, Brennåsen
18.05 Kirsti Eriksen, Borhaug
07.06 Marit Skjeppe, Eidsberg

70 år

14.02 Bente Janicke Kjærnes, Moss
10.04 Gerd Torgersen, Lyngdal
13.04 Torunn Ertzeid, Lyngdal
22.04 Olaug Martha Fjelltun, Skudeneshavn
07.06 Linda E. Olsen, Mo i Rana

60 år

27.01 Reidun Øie, Oslo

Feriesteder til leie

SØRLANDSIDYLL I KRAGERØ

I Haslumkilen Havn i Kragerø kommune kan du leie Diakonovas nydelige feriested. Huset har 10 sengeplasser, ligger like ved sjøen, har egen terrasse og en liten båt. Stedet kan leies av medlemmer i Diakonifellesskapet, ansatte i stiftelsen og ansatte ved Høyskolen Diakonova før fusjonen med VID.

Pris per person per døgn:

Voksen kr. 200,-

Barn 3-12 år kr. 100,-

Barn under 3 år er gratis.

Maks pris per døgn kr. 1500,-

For leie av huset, kontakt Diakonova Eiendom på e-post: carl.grimsoen@diakonova.no

FRILUFT OG PEISKOS I HEMSEDAL

Lei Diakonovas hytte i Lykkja like utenfor Hemsedal sentrum. Hytten har seks sengeplasser og er omgitt av flott natur. Ved hytten finnes det fine turstier, hvor du kan gå både til fots og på ski. Stedet er til bruk for medlemmer i Diakonifellesskapet, ansatte i stiftelsen og ansatte ved Høyskolen Diakonova før fusjonen med VID.

Pris per person per døgn:

Voksen kr. 150,-

Barn 3-12 år kr. 75,-

Barn under 3 år er gratis.

Maks pris per døgn kr. 1000,-

For leie av hytten, kontakt Diakonova Eiendom på e-post: carl.grimsoen@diakonova.no

Alvhild Glomnes

Født 4. juni 1922, døde 4. juni 2021

I det forrige nummer av bladet Diakonova gikk i trykken, mottok redaksjonen melding om at Alvhild Glomnes var død.

Alvhild var født i Vereide i Gloppen kommune i Nordfjord 4. juni 1922. Der vokste hun opp med far som emissær og mor som lærer.

Alvhild søkte om opptak ved Menighetssøsterhjemets sykepleieskole som et ledd i Guds kall. Etter at hun hadde sendt sin første søknad om opptak og fått beskjed om at hun hadde fått plass, ba hun om å få utsette oppstart i ett år. Hun ønsket å være hjemme for å gi omsorg til sine foreldre som hadde dårlig helse. Men på grunn av skolens høye søkerpress, fikk hun ikke godkjent utsettelsen. Tre år senere sendte hun ny søknad og kom inn på nytt.

I 1948 fikk Alvhild stilling som menighetssøster i Fagerborg Menighet i Oslo og fikk samtidig sin innvielse til tjeneste. Etter fem år i menigheten, ble hun oppfordret til å begynne i stilling som reisesøster. Alvhild takket ja til dette, men etter kort tid søkte hun på nytt om permisjon. Hun så at mor og far hjemme i Vereide trengte henne mer enn tidligere, og at dette ville være ei tid hun aldri fikk tilbake.

Etter hvert kom Alvhild tilbake til Oslo. I 1970 søkte hun Norges Høyere Sykepleieskole og hadde etter dette flere ulike lederstillinger.

Allerede i ungdomsalderen utmerket Alvhild seg som en dyktig og dypttenkende ungdom som var sterkt forankret i sin barnetro. Dette anvendte hun i sitt daglige arbeid som sykepleier.

Diakonova sto høyt i kurs, og daglig bar hun både stiftelsen, sykehuset og høyskolen fram på bønnens vinger. Særlig brant hun for diakonifelleskapet og var ivrig med der så lenge helsen holdt.

Når Alvhild ante at noen ikke hadde det greit, tok hun gjerne fram papir og penn og sendte et brev.

Hun hadde omsorg for de menneskene hun møtte, og hun satte igjen fotspor i manges hjerter.

Da vi fikk vite at Alvhild var død, kjente vi umiddelbart på en sorg og et savn. I tanken sto hun for oss som et veimerke vi trygt kunne følge.

Hun døde på sin 99-årsdag, 4. juni 2021.

Vi lyser fred over Alvhild Glomnes sitt gode minne.

Kirsti Eide
Diakonileder

Ja, engang mine øyne skal
se Kongen i hans prakt;
få tilbe i hans tempelhall
hans nåde og hans makt.
I et krystallklart hav av lys
forsvinner tidens natt og gys,
forvandlet blir hver gåte her
til lovsangsjubel der.

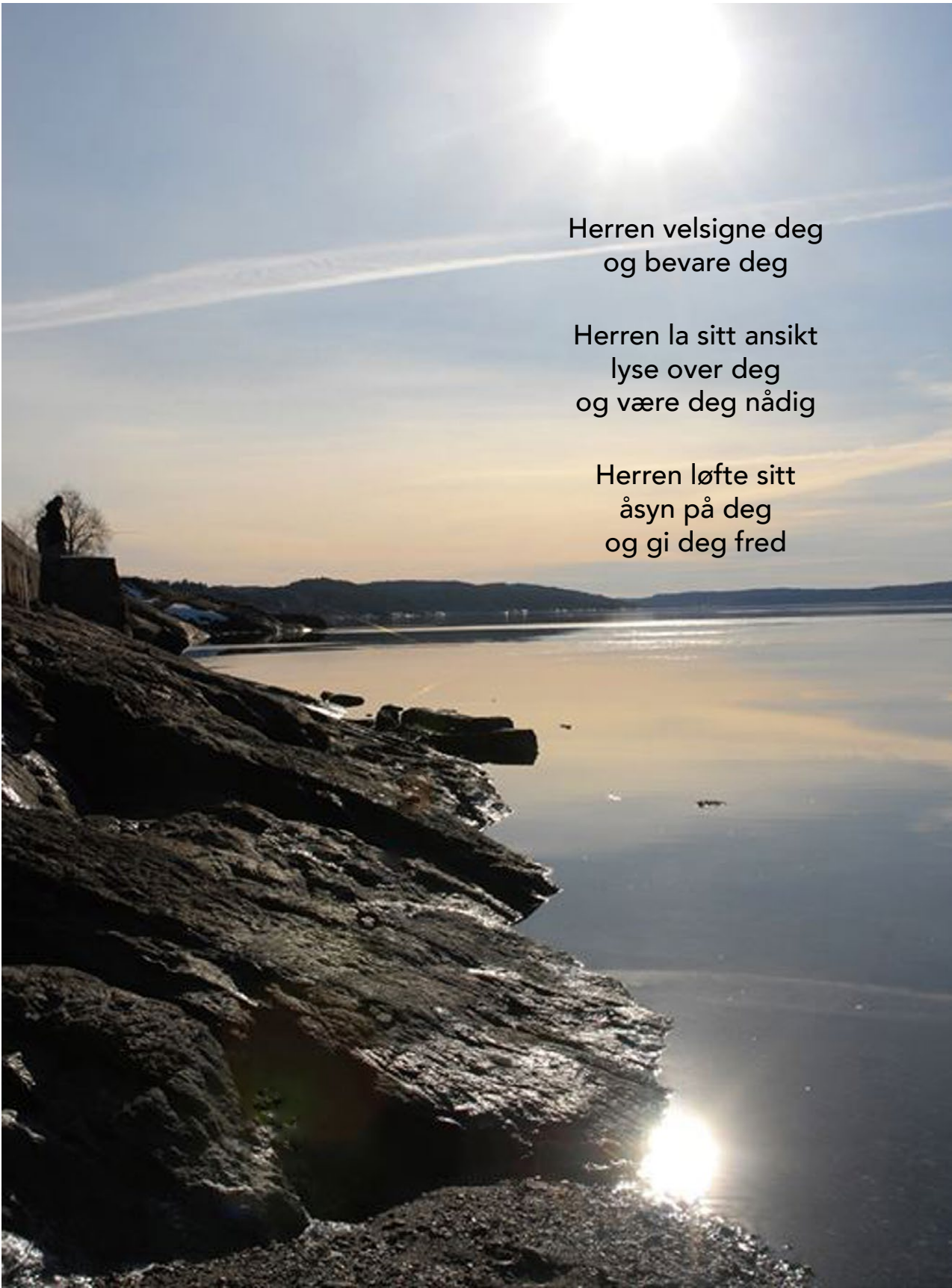
Og salighetens tonevell
skal bruse som et hav,
som sus av skog en sommerkveld
når himlen er som rav.
Og gjenfødt all naturen er,

og ingen skygge faller mer.
Og alt av skjønt mitt øye så,
ny glans og glød vil få.

Men skjønnest er det dog å se
Guds Lam så underbart,
med merkene fra korsets tre
av seirens glans forklart.
Og dette lys er mer enn sol,
det er Guds gylne nådestol,
og støvets drakt som her meg
bandt,
blir klar som diamant.

Så er jeg frelst, så er jeg fri,
så har jeg vunnet frem.
Så er min strid med ett forbi,
så er jeg i mitt hjem,
det hjem min Frelser lovet har
hver den som korset med ham
bar,
Guds paradis, vårt rette hjem,
det ny Jerusalem.

Tekst: Karl Marthinussen, 1954

Herren velsigne deg
og bevare deg

Herren la sitt ansikt
lyse over deg
og være deg nådig

Herren løfte sitt
åsyn på deg
og gi deg fred